

Lausunto valtiovarainministeriön kuulemiseen: alueellinen matkailijavero

ELINVJA 20.01.2026 § 6
8/14.02/2026

Valtiovarainministeriö selvittää alueellisen matkailijaveron toteuttamisedellytyksiä ja pyytää kommentteja ja näkemyksiä valmistelua varten. Matkailijavero tarkoittaa yleensä lyhytaikaisen majoittumisen yhteydessä maksettavaa veroa tai maksua. Vastaavia majoittumiseen liittyviä ja matkailijoilta kerättäviä maksuja tai veroja on käytössä monissa Euroopan unionin jäsenmaissa.

Pääministeri Petteri Orpon hallitus on kevään 2025 puoliväliriihessä päättänyt Itäisen ja Pohjoisen Suomen ohjelmien strategisten toimenpiteiden käynnistämisestä. Osana tätä hallitus on päättänyt, että alueellisena kokeiluna toteutetaan lakiin perustuva matkailuvero eli matkailijamaksu toteuttamisedellytysten selvittämisen jälkeen. Selvityksessä tulee huomioida oikeudelliset edellytykset ja muut lainsäädännölliset sekä kuntataloudelliset kysymykset. Vastaava toimenpidekirjaus sisältyy pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman mukaisesti valtioneuvoston kanslian johdolla valmistelemaan ja vuonna 2024 käynnistyneeseen Pohjoisen Suomen ohjelmaan. Toimenpide koskee kestävän matkailun edistämistä, joka on Suomen matkailustrategian mukaan yksi Suomen matkailun kehittämistavoitteista.

Suomessa alueellinen matkailijavero olisi perustuslailliselta luonteeltaan vero, koska se ei ole korvaus tietystä palvelusta tai edusta ja se on maksajalleen pakollinen. Perustuslain 81 §:n mukaan verosta on säädettävä lailla, joka sisältää säännökset verovelvollisuuden ja veron suuruuden perusteista sekä verovelvollisen oikeusturvasta. Lailla säätämisen vaatimus koskee myös kokeiluluonteista veroa. Alueellisen matkailijaveron kokeilu edellyttää siis uuden verolainsäädännön valmistelua kuten myös sitä, että veron kantamiselle luodaan tekninen järjestelmä.

Lausuntojen määräaika on 25.1.2026 mennessä.

Valmistelija Elinvoimajohtaja Tarja Parviainen
puh. 044 778 0043, etunimi.sukunimi@asikkala.fi

Esittelijä Elinvoimajohtaja Parviainen Tarja

Päätösehdotus **Lausunto 20.1.2026 Asia: VN/35084/2025 Kuuleminen alueellisen matkailijaveron toteuttamisesta**

Yleisiä näkemyksiä matkailijaverosta

Miten suhtaudut alueellisen matkailijaveron käyttöönottoon? Jos kunnilla olisi mahdollisuus ottaa käyttöön alueellinen matkailijaver,

näkisitkö veron ajankohtaisena ja edistettävänä toimenpiteenä?

Asikkalan kunta suhtautuu matkailijaveron käyttöönottoon tässä vaiheessa kielteisesti. On todennäköistä, että emme kunnassa tulisi veroa ottamaan käyttöön, mikäli vero säädetään kunnille vapaaehtoisesti käyttöön otettavaksi.

Mitä hyötyjä ja haittoja tällaisesta verosta olisi? Entä mitä mahdollisia ongelmia matkailijaveroon voisi liittyä? Veron tuotto jäisi kunnassa marginaalisen pieneksi. Sen sijaan majoituspalveluita tarjoaville yrityksille matkailijaveron olisi pelkästään haitallinen. Se nostaisi kustannuksia ja olisi selkeä kilpailuhaitta jo nykyisellään haastavassa tilanteessa, jossa rekisteröimättömien yöpymisten (joihin matkailijaveron ei käsittääksemme olisi mahdollista ulottaa) määrä on kunnan alueella myös parhaan matkailusesongin eli kesäkuukausien aikana korkea suhteessa rekisteröityjen yöpymisten määrään. Enemmistö kuntaan suuntautuvasta matkailusta on tällä hetkellä kotimaisen matkailun varassa. Majoitukseen kohdistuva matkailijaveron vähentäisi matkailua ja lyhentäisi matkailijoiden viipymiä alueella. Matkailijaveron negatiiviset vaikutukset ulottuisivat siten paitsi majoitustoimintaan ja matkailualan yrityksiin myös koko aluetalouteen. Matkailijaveron voisi vesittää toimet, joilla matkailua on kunnassa ja Päijät-Hämeen alueella pyritty määrätietoisesti kehittämään ja kasvattamaan entistä enemmän ympärivuotiseksi.

Miten suhtaudut veron kokeiluluonteiseen? Miten ja millä tavoin kokeilu olisi toteutettavissa? Mitä veron kokeilulla haluttaisiin saavuttaa?

Veron kokeiluluonteisuuteen suhtaudumme avoimesti mikäli se on mahdollista toteuttaa täysin vapaaehtoisesti ja kohdistuen vero esimerkiksi Lapin alueelle tai siellä yksittäisiin kaupunkeihin/kuntiin.

Veron tavoite ja suuruus

Minkälaisia tavoitteita matkailijaverolla olisi? Miksi matkailijaveron otettaisiin käyttöön kunnassa ja mitä sillä haluttaisiin saavuttaa?

Asikkalan kunta ei kannata matkailijaveron käyttöön ottamista omassa toiminnassaan siitä todennäköisesti matkailulle sekä matkailuun linkittyvälle muulle yritystoiminnalle sekä aluetaloudelle ennakoitavissa olevien haittojen takia.

Mitä kestävä matkailun tavoitteella tarkoitetaan ja miten matkailijaverolla edistettäisiin tätä tavoitetta? Kotimaan matkailu on mitä suurimmassa määrin kestävä matkailua. Matkailijaveron lisäisi entisestään myös kotimaan matkailun kustannuksia. On hyvin todennäköistä, että vero, nostamalla matkailun kustannustasoa, ohjaisi matkailijoita suuntaamaan matkansa entistä enemmän ulkomaille tai kotimaisiin majoituskohteisiin, joita vero ei koske.

Minkä suuruinen matkailijavero olisi perusteltu? Ei kantaa.

Veron soveltamisala

Mihin majoitusmuotoihin veron tulisi kohdistua? Entä mihin sen ei tulisi kohdistua? Emme kannata veron käyttöön ottamista.

Veron alueellinen soveltaminen

Tulisiko vero olla mahdollista ottaa käyttöön alueellisesti yksittäisissä kunnissa? Mikäli vero otetaan käyttöön, sen keräämisen tulee perustua vapaaehtoisuuteen.

Tulisiko veroa olla mahdollista soveltaa vain osaan kunnan alueista (esimerkiksi vain keskusta-alueella)? Kyllä.

Tulisiko veroa olla mahdollista soveltaa vain osan aikaa vuodesta kuten sesonkiaikoina? Kyllä.

Missä määrin kunnille tulisi jättää mahdollisuuksia valita veron soveltamiseen liittyviä yksityiskohtia? Esimerkiksi alueellinen soveltuminen, erityyppisiin majoituksiin kohdistuminen, ajallinen soveltuminen ja eri verotasot. Mikäli vero otetaan käyttöön, tulisi kunnille jättää laajat mahdollisuudet valita veron soveltamiseen liittyvistä yksityiskohdista samoin kuin päättää itsenäisesti myös veron keräämättä jättämisestä.

Verotuotto

Voit esittää tässä näkemyksiä verotulojen käytöstä ja kohdistamisesta kunnille. Veron tuotto jäisi kunnassa hyvin todennäköisesti niin pieneksi, että sen haitat olisivat suuremmat kuin verosta saatu taloudellinen hyöty.

Verovelvolliset, verotusmenettely ja veronkanto

Voit esittää tässä näkemyksiä verovelvollisuudesta, verotusmenettelystä ja veron keräämisen toteutuksesta.

Alueellisen matkailijaveron taloudelliset vaikutukset

Minkälainen merkitys matkailulla on kunnille? Matkailulla on kunnalle suuri merkitys ja tavoitteena on kehittää matkailusta nykyistä enemmän ympärivuotista.

Miten matkailijavero vaikuttaisi kunnan matkailumääriin ja

vetovoimaan? Matkailijaveron vaikutus kunnan matkailumääriin ja vetovoimaan heikkenisi.

Miten arvioit matkailijaveron vaikuttavan alueen yrityksiin ja asukkaisiin? Veron käyttöönnotolla, vähentässään yöpymisiä edellyttää matkailua, olisi negatiivinen vaikutus alueen yrityksiin ja myös muihin yrityksiin, jotka hyötyvät matkailijoista (kaupat, ravintolat, kahvilat, kuljetuspalvelut jne.).

Miten näet vaikutusten riippuvan siitä, ottavatko lähialueen kunnat matkailijaveron käyttöön ja minkälaisena? Imagohaitta: vero saattaisi vaikuttaa kunnan ja alueen matkailun imagoon. Voisi olla vaikea ”erottautua joukosta” kuntana, joka ei kanna matkailijaveroa. Toisaalta, mikäli tässä erottautumisessa onnistuisi, voisi sillä olla positiivisia vaikutuksia.

Miten arvioit matkailijaveron suhdetta muihin matkailuun tai majoitustoimintaan kohdistuviin veroihin? Arvonlisäveron nosto 10:stä 14:ään prosenttiin ja tämän vuoden alusta laskeminen puolella prosenttiyksilöllä on haitannut matkailuyritysten toimintaa, koska veron korotus on nostanut hintoja jo muutenkin kalliiden hintojen matkailumaassa. Matkailu on Suomessa suuria kaupunkeja ja Lappia lukuun ottamatta hyvin sesonkiluontoista ja matkailuyritykset elävät pienillä katteilla. Veron korotukset, ml. matkailijaveron, syövät väistämättä yritysten kannattavuutta.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.